

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 9 kwietnia 2010 r.

w sprawie ustawy o Narodowym Centrum Nauki

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 18 marca 2010 r. ustawy o Narodowym Centrum Nauki, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w ust. 5 we wprowadzeniu do wyliczenia oraz w art. 21 wyraz "określa" zastępuje się wyrazem "określi";
- 2) w art. 4 w ust. 4 w pkt 2 oraz w art. 15 w ust. 4 w pkt 3 wyrazy "przestępstwo skarbowe" zastępuje się wyrazami "umyślne przestępstwo skarbowe";
- 3) w art. 17 w ust. 9 wyraz "przepisy" zastępuje się wyrazem "przepis";
- 4) art. 19 otrzymuje brzmienie:
"Art. 19. Obsługę administracyjną, prawną oraz finansową organów Centrum zapewnia Biuro Centrum.";
- 5) w art. 20 w ust. 5 skreśla się wyraz "rozwoju";
- 6) w art. 27 w ust. 4, w art. 28 w ust. 2, w art. 34 w ust. 1, w ust. 3 w pkt 2 i w ust. 4 oraz w art. 35 w ust. 1 po wyrazach "art. 10" dodaje się wyrazy "pkt 1-8 i 10";

- 7) w art. 27 w ust. 4 wyrazy "jednostkę naukową przejmującą" zastępuje się wyrazami "podmiot przejmujący";
- 8) w art. 33 w ust. 2 skreśla się wyrazy ", w przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalnoprawnych,".

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 9 kwietnia 2010 r. Senat zajął stanowisko w sprawie ustawy o Narodowym Centrum Nauki i uchwalił do niej 8 poprawek.

Ustawa w art. 1 ust. 5, upoważniającym ministra do nadania w drodze rozporządzenia statutu Narodowemu Centrum Nauki (NCN), posługuje się formułą "określa w drodze rozporządzenia" odstępując od zasady przyjętej w pozostałych przepisach upoważniających, w których konsekwentnie posługuje się wyrażeniem "określi w drodze rozporządzenia" (art. 6, art. 10 ust. 2, art. 14 ust. 3, art. 17 ust. 10, art. 22 ust. 4 i art. 37 ust. 2). Podobnie przepisy upoważniające Radę NCN do określenia odpowiednio regulaminu przyznawania środków na realizację zadań finansowanych przez NCN (art. 21) oraz regulaminu konkursu na stanowisko Koordynatora Dyscyplin oraz sposobu dokumentowania spełniania wymagań dotyczących doświadczenia i kwalifikacji zawodowych kandydatów (art. 23 ust. 6) sformułowane zostały niejednolicie. Dążąc do wyeliminowania ewentualnych wątpliwości interpretacyjnych i zachowania spójności w ramach ustawy, mając jednocześnie na uwadze, iż zasady techniki prawodawczej (§ 68 ust. 3, §69) przewidują formułowanie przepisów upoważniających z zastosowaniem wyrażenia "określi", Senat uchwalił poprawkę nr 1.

W przepisach określających katalog wymagań jakie powinien spełniać kandydat na stanowisko Dyrektora NCN (art. 4 ust. 4 pkt 2), zastępcy Dyrektora (art. 5 ust. 3) oraz członka Rady NCN (art. 15 ust. 4 pkt 3) wskazano, że kandydat nie może być skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 oraz art. 16 ust. 1 pkt 3 fakt skazania za którekolwiek ze wskazanych przestępstw skutkować będzie odwołaniem odpowiednio Dyrektora, jego zastępcy lub członka Rady. Z przepisów wynika zatem, że skazanie za przestępstwo skarbowe uniemożliwia objęcie stanowiska Dyrektora, zastępcy lub członka Rady albo jest przyczyną odwołania ze stanowiska nawet jeżeli zostało popełnione nieumyślnie.

Senat zauważył, że obecnie w kodeksie karnym skarbowym nieumyślne przestępstwa skarbowe są stypizowane w art. 84 § 1, art. 96 § 1, art. 106§ 1 i art. 111 § 1. Wszystkie polegają na nieumyślnym dopuszczeniu do popełnienia czynu zabronionego poprzez niedopełnienie obowiązku nadzoru nad przestrzeganiem reguł obowiązujących w działalności przedsiębiorcy lub innej jednostki organizacyjnej i są zagrożone karą grzywny. Są to więc czyny o stosunkowo niewielkiej szkodliwości społecznej. Mimo tego, popełnienie

ich, będzie stanowiło przeszkodę w objęciu stanowiska Dyrektora, zastępcy Dyrektora, czy też członka Rady.

Jednocześnie skazanie za nieumyślne spowodowanie śmierci (art. 155 kk) – przestępstwo zagrożone karą do 5 lat pozbawienia wolności, za nieumyślne spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu (art. 156 § 2 kk) – 3 lata pozbawienia wolności, za nieumyślne spowodowanie zdarzenia, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach (art. 163 § 2 kk) - 5 lat pozbawienia wolności, albo za nieumyślne wyrządzenie znacznej szkody majątkowej w związku z prowadzeniem spraw majątkowych lub działalności gospodarczej (art. 296 § 4 kk) – 3 lata pozbawienia wolności nie będzie stanowiło przeszkody dla zajmowania wymienionych powyżej stanowisk.

W opinii Izby nie ma uzasadnienia dla różnicowania formy winy w zależności od tego czy popełniony czyn jest przestępstwem, czy przestępstwem skarbowym. W związku z tym Senat w poprawce nr 2 zdecydował o wyeliminowaniu dysproporcji w traktowaniu osób skazanych za nieumyślne przestępstwa i nieumyślne przestępstwa skarbowe i zrównaniu sytuacji prawnej tych kategorii podmiotów poprzez wiązanie braku możliwości kandydowania na stanowisko Dyrektora, jego zastępcy albo członka Rady i zajmowania tych stanowisk ze skazaniem za umyślne przestępstwo skarbowe.

Senat wprowadził ponadto poprawkę redakcyjną doprecyzowując odesłanie do art. 13 ust. 2 w art. 17 ust. 9, w taki sposób jak ma to miejsce w art. 22 ust. 3 (poprawka nr 3).

Ponadto Senat uznał, iż należy doprecyzować przepis art. 19 wskazując, iż Biuro NCN zapewnia organom NCN nie tylko obsługę administracyjną lecz także prawną oraz finansową (poprawka nr 4).

W poprawce nr 5 Izba skorelowała przepis art. 20 ust. 5, zgodnie z którym NCN może zlecać wykonywanie zadań w zakresie wspierania badań podstawowych podmiotom działającym na rzecz rozwoju nauki, z ustawą o zasadach finansowania nauki, która w art. 2 pkt 11 stanowi o podmiocie działającym na rzecz nauki.

Uchwalając poprawkę nr 6 Senat dostosował odesłania do ustawy o zasadach finansowania nauki uwzględniając brzmienie art. 10 ustawy o zasadach finansowania nauki, określającego katalog podmiotów, które mogą występować do NCN z wnioskiem o przyznanie środków finansowych na realizację określonych zadań.

Ustawa w art. 27 ust. 4 przewiduje możliwość zmiany miejsca realizacji projektu badawczego na wniosek kierownika projektu "po pozytywnym zaopiniowaniu wniosku przez podmiot, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 18 marca 2010 r. o zasadach finansowania nauki, realizujący projekt i jednostkę naukową przejmującą realizację projektu". Analiza

przepisów ustawy o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju oraz ustawy o zasadach finansowania nauki doprowadziła do wniosku, że jako podmiot właściwy do opiniowania wniosku w zakresie zmiany miejsca realizacji projektu powinien być wskazany "podmiot przejmujący realizację projektu", a nie "jednostka naukowa przejmująca realizację projektu" (poprawka nr 7).

Przepis art. 33 ust. 2 stanowi, że od decyzji Dyrektora NCN w sprawie przyznania środków finansowych na badania zakwalifikowane do finansowania w drodze konkursu przysługuje odwołanie "w przypadku naruszenia procedury konkursowej lub innych naruszeń formalnoprawnych". W opinii Izby zawężenie przesłanek do wniesienia odwołania jest niecelowe, zaś osoba niezadowolona z decyzji Dyrektora powinna mieć możliwość wniesienia odwołania bez konieczności wskazywania konkretnych naruszeń. W poprawce nr 8 Senat wyeliminował to ograniczenie.